

อย่างไร-อย่างหนึ่ง กับ อย่างหนึ่ง-อย่างไร
ความหมายต่างกันอย่างไร

อย่างใด-อย่างหนึ่ง กับ อย่างหนึ่ง-อย่างใด มีความหมายอย่างใด

คำว่า “ใด-หนึ่ง” กับ “หนึ่ง-ใด” นั้น มีใช้อยู่ในกฎหมายของไทยมานานแล้ว ตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ มาจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งมีปรากฏอยู่ในคำสั่งต่างๆ และระเบียบของทางราชการ โดยใช้คำว่า “อย่างใดอย่างหนึ่ง กับ อย่างหนึ่งอย่างใด” และ “คนใดคนหนึ่ง กับ คนหนึ่งคนใด” ซึ่งมีความหมายที่แตกต่างกัน เช่น

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๗๓ ใช้คำว่า “หนึ่ง-ใด”

“มาตรา ๒๗๓ ถ้าหนึ่งมีอยู่เป็นคุณแก่บุคคลผู้ใดในมูลอย่างหนึ่งอย่างใดดังจะกล่าวต่อไปนี้ บุคคลผู้นั้นย่อมมีบุริมสิทธิเหนืออสังหาริมทรัพย์เฉพาะอย่างของลูกหนี้ คือ

- (๑) รักษาอสังหาริมทรัพย์
- (๒) จำทำของเป็นการทำงานทำขึ้นบนอสังหาริมทรัพย์
- (๓) ซื่อขายอสังหาริมทรัพย์”

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๗๒ ใช้คำว่า “ใด-หนึ่ง”

“มาตรา ๓๗๒ นอกจากกรณีทีกล่าวไว้ในสองมาตราก่อน ถ้าการชำระหนี้ตกเป็นพันวิสัยเพราะเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งอันจะโทษฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดก็ไม่ได้ไซ้ ท่านว่าลูกหนี้หาสิทธิที่จะรับชำระหนี้ตอบแทนไม่

ถ้าการชำระหนี้ตกเป็นพันวิสัยเพราะเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งอันจะโทษเจ้าหนี้ได้ ลูกหนี้ก็หาเสียสิทธิที่จะรับชำระหนี้ตอบแทนไม่...”

จากวารสารกฎหมายปกครอง และจากเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ได้เผยแพร่บทความทางวิชาการ เป็นบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การใช้ถ้อยคำ “ใด-หนึ่ง” กับ “หนึ่ง-ใด” โดยศาสตราจารย์พิเศษ ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์ ได้วิเคราะห์เกี่ยวกับคำดังกล่าว โดยมีความตอนหนึ่งว่า พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ ซึ่งทรงเป็นผู้เชี่ยวชาญทั้งทางด้านนิติศาสตร์และอักษรศาสตร์ ถึงความหมายของคำว่า “คนหนึ่งคนใด” และ “คนใดคนหนึ่ง” ซึ่งเสด็จในกรมฯ ได้ประทานความเห็นสรุปได้ดังนี้

“คนหนึ่งคนใด” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “any person” หมายถึงคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้ และคำว่า “คนใดคนหนึ่ง” ตรงกับคำว่า “a person” ซึ่งหมายถึงคนเดียวและคนเดียว และสามารถนำหลักเกณฑ์นี้ไปใช้กับกรณีที่น่าคำว่า “ใด-หนึ่ง” หรือ “หนึ่ง-ใด” ประกอบกับ คำอื่น เช่น “ข้อใดข้อหนึ่ง” หรือ “สิ่งหนึ่งสิ่งใด” ได้ และมีนัยเช่นเดียวกัน

นอกจากคำดังกล่าวพบอยู่ในกฎหมายแล้ว ยังพบคำดังกล่าวอยู่ในคำสั่งเกี่ยวกับการมอบอำนาจ และหนังสือเวียน เช่น

๑. คำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๑๑๔/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๒ เรื่องการมอบอำนาจให้รองปลัดกระทรวงสาธารณสุขและรองปลัดกระทรวงสาธารณสุขผู้เป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจ ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข (ด้านคดีปกครอง) มีข้อความระบุว่า “ข้อ ๑ มอบอำนาจให้รองปลัดกระทรวงสาธารณสุขและรองปลัดกระทรวงสาธารณสุขผู้เป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจ คนใดคนหนึ่ง ดังต่อไปนี้ ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข (ด้านคดีปกครอง) ๑.๑ นาย พ. ๑.๒ นาย ศ. ๑.๓ นาย ย. ๑.๔ นาย ณ.”

๒. หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ ๐๒๐๑.๐๓๗/ว ๖๕ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๐ ปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้มีหนังสือแจ้งเวียนเฉพาะในส่วนราชการและหน่วยงานส่วนกลางสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กำหนดหลักเกณฑ์ตามข้อ ๘ (๙) ของกฎ ก.พ.ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๕๒ เกี่ยวกับจำนวนวันลาพักและลาป่วยของข้าราชการที่จะมีสิทธิได้รับการเลื่อนเงินเดือน เพื่อให้ข้าราชการในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขส่วนกลางและราชการบริหารส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคถือปฏิบัติ โดยข้อความในหนังสือดังกล่าว ข้อ ๓ ระบุไว้ว่า “ในครั้งที่แล้วมา ต้องไม่ลาป่วย ลาพัก หรือลาอย่างหนึ่งอย่างใด หรือรวมกันแล้วต้องไม่เกิน ๒๓ วันทำการ”

ดังนั้น การลาของข้าราชการตามหนังสือดังกล่าวในข้อ ๓ จึงหมายความว่า ถ้า ๑) ลาพักอย่างเดียวรวมกันเกิน ๒๓ วันทำการ หรือ ๒) ลาป่วยอย่างเดียวรวมกันเกิน ๒๓ วันทำการ หรือ ๓) ลาพัก+ลาป่วย ทั้งสองอย่างรวมกันแล้วเกิน ๒๓ วันทำการ ข้าราชการที่ลาที่ไม่มีสิทธิได้รับการเลื่อนเงินเดือน

ข้อมูล : จากเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และวารสารกฎหมายปกครอง
คือ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การใช้ถ้อยคำ “ใด-หนึ่ง” กับ
“หนึ่ง-ใด”

ด่วนมาก

บันทึกข้อความ

สำนักบริหารกลาง
เลขที่ 3 ก.พ. 2560
คดี 117
ราคา 8.24

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานบริหารกลาง กลุ่มบริหารงานบุคคล โทร.๐ ๒๕๕๐ ๑๕๕๕

ที่ สธ ๐๒๐๑.๐๓๗/ว ๖๕ วันที่ ๓๖ มกราคม ๒๕๖๐

เรื่อง กำหนดการลาและการมาทำงานสาย

เรียน ผู้อำนวยการสำนัก / สถาบัน / ศูนย์ / กลุ่มและหน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขส่วนกลาง

ตามหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ ๐๒๐๑.๐๓๗/ว ๙ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ กำหนดหลักเกณฑ์การลาและการมาทำงานสายเพื่อให้ข้าราชการในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขส่วนกลาง และราชการบริหารส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคถือปฏิบัติ ดังนี้ “ในกรณีที่แล้วมาต้องไม่ลาป่วย/ลากิจ เกินกว่า ๑๐ ครั้ง และ/หรือ ต้องไม่เกิน ๒๓ วันทำการ รวมทั้งต้องไม่มาทำงานสายเกิน ๑๘ ครั้ง จึงจะอยู่ในเกณฑ์ได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนในแต่ละครั้ง” นั้น

โดยที่ปรากฏว่า หลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นทำให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อน จึงเห็นสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์ใหม่ ให้สอดคล้องกับกฎ ก.พ.ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือน พ.ศ.๒๕๕๒

ตามกฎ ก.พ.ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือน พ.ศ.๒๕๕๒ ข้อ ๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งจะได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนในแต่ละครั้งต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- ข้อ ๘ (๘) กำหนดว่าในปีที่แล้วมาต้องไม่ลา หรือมาทำงานสายเกินจำนวนครั้งที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายกำหนดเป็นหนังสือไว้ก่อนแล้ว โดยคำนึงถึงลักษณะงานและสภาพท้องถิ่นเป็นที่ตั้งของแต่ละส่วนราชการหรือหน่วยงาน

- ข้อ ๘ (๙) กำหนดว่าในปีที่แล้วมาต้องมีเวลาปฏิบัติราชการ โดยมีวันลาไม่เกินยี่สิบสามวัน

เพื่อให้ข้าราชการในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขส่วนกลาง และราชการบริหารส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคถือปฏิบัติ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จึงกำหนดจำนวนวันลาและจำนวนครั้งในการมาทำงานสาย ดังนี้

๑. ในกรณีที่แล้วมาต้องไม่ลาป่วย ลากิจ หรือลาอย่างหนึ่งอย่างใดหรือรวมกันแล้วเกิน ๑๐ ครั้ง หรือ

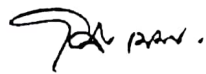
๒. ในกรณีที่แล้วมาต้องไม่มาทำงานสายเกิน ๑๘ ครั้ง หรือ

/ ๓. ในครั้งปี...

๓. ในครึ่งปีที่แล้วมาต้องไม่ลาป่วย ลากิจ หรือลาอย่างหนึ่งอย่างใดหรือรวมกันแล้วต้องไม่เกิน ๒๓ วันทำการ

ดังนั้น ผู้ที่จะอยู่ในเกณฑ์ได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนในแต่ละครั้ง หากมีพฤติกรรมการทำงานปฏิบัติราชการตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขกำหนดข้อใดข้อหนึ่งข้างต้น ก็จะไม่ได้รับการเลื่อนเงินเดือน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

(นายโสภณ ฉันทนา)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

คำสั่งกระทรวงสาธารณสุข

ที่ ๑๖๖๔ /๒๕๖๒

เรื่อง มอบอำนาจให้รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข และรองปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ผู้เป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจ ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข (ด้านคดีปกครอง)

ตามคำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๑๒๖๙/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ มอบอำนาจ
ให้รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข และรองปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้เป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจ ปฏิบัติราชการ
แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข (ด้านคดีปกครอง) นั้น บัดนี้ เห็นควรปรับปรุงคำสั่งดังกล่าวใหม่

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ และมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร
ราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับมาตรา ๔๕ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง
ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ปลัดกระทรวงสาธารณสุขจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ มอบอำนาจให้รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข และรองปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ผู้เป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจ คนใดคนหนึ่งดังต่อไปนี้ ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข (ด้านคดีปกครอง)

๑.๑ นายพิศิษฐ์ ศรีประเสริฐ

๑.๒ นายศุภกิจ ศิริลักษณ์

๑.๓ นายยงยศ ธรรมวุฒิ

๑.๔ นายณรงค์ สายวงศ์

ข้อ ๒ การมอบอำนาจตามข้อ ๑ หมายถึง

๒.๑ การลงนามในใบมอบฉันทะหรือมอบอำนาจให้พนักงานอัยการฟ้องคดีหรือดำเนินคดีปกครอง
หรือดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลปกครอง

๒.๒ การลงนามในใบมอบฉันทะหรือมอบอำนาจให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดี
หรือดำเนินคดีปกครองหรือดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลปกครอง

๒.๓ การลงนามในคำฟ้อง คำให้การ คำคัดค้านคำให้การ คำให้การเพิ่มเติมในคดีปกครอง
และดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลปกครอง

๒.๔ ลงนามในคำอุทธรณ์ คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์ คำแก้อุทธรณ์ และคำคัดค้าน
คำแก้อุทธรณ์ในคดีปกครอง และดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลปกครอง

ทั้งนี้ ให้ผู้ดำเนินการฟ้องคดีหรือการดำเนินคดีปกครองหรือดำเนินกระบวนการพิจารณา
ในศาลปกครองดังกล่าว ดำเนินการตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒
ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ และที่แก้ไข
เพิ่มเติม ทุกชั้นตอนจนเสร็จการ ทั้งในศาลปกครองชั้นต้นหรือศาลปกครองสูงสุด และให้รวมถึงการจำหน่ายสิทธิ
การยอมรับตามที่คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งเรียกร้อง การถอนฟ้อง การประนีประนอมยอมความ การสละข้อต่อสู้
การสละสิทธิหรือใช้สิทธิในการอุทธรณ์ หรือขอให้พิจารณาคดีใหม่ในนามสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
การบังคับคดี การรับเงินใด ๆ ทั้งในศาล นอกศาล หรือจากการบังคับคดีด้วย

ข้อ ๓ กรณีการฟ้องคดี และการอุทกฟ้องคดีปกครองจนคดีถึงที่สุด ในฐานะตำแหน่งปลัดกระทรวงสาธารณสุข ให้รองปลัดกระทรวงสาธารณสุขและรองปลัดกระทรวงสาธารณสุขผู้เป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจ ตามข้อ ๑ เป็นผู้ลงนามในใบมอบฉันทะหรือใบมอบอำนาจ และให้มีอำนาจดำเนินการตามนัยข้อ ๒ ด้วย

ข้อ ๔ การดำเนินการตามคำสั่งนี้ ถ้ามีปัญหาทางด้านนโยบายให้รับนโยบายจากปลัดกระทรวงสาธารณสุขก่อน

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๑๒๖๙/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ เรื่อง มอบอำนาจให้รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข และรองปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้เป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจ ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข (ด้านคดีปกครอง)

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายสุขุม กาญจนพิมาย)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

